

**EYLÜL 2020 TARİH BASKILI
MEDENİ USUL HUKUKUNA GİRİŞ
DERS KİTABINA İLİŞKİN DÜZELTME CETVELİ**

1- Ünite 3, Sayfa 76, "Araştır Yanıt Anahtarı" Araştır 2'nin açıklama yazısı aşağıdaki şekilde düzeltilmiştir.

"Dava arkadaşlığının davacı ve davalı tarafta olabileceği hâllere örnek olarak müteselsil alacaklılık veya borçluluk gösterilebilir.

2- Ünite 6, Sayfa 198, "Neler Öğrendik" 9. sorunun "C" şıkkı aşağıdaki şekilde düzeltilmiştir.

C. Davalının vekili veya temsilcisi olmayan kimselerin huzuruyla davanın görülmüş ve karara bağlanmış olması

3- Ünite 7, Sayfa 206, sol sütun 2. paragraf aşağıdaki şekilde düzeltilmiştir.

Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nda düzenlenen ihtiyati tedbir (HMK m. 389-399) davalarda ve niteliğine uygun düştüğü ölçüde çekişmesiz yargı işlerinde uygulanır (HMK m. 389/2). Bununla birlikte diğer kanunlarda da ihtiyatî tedbirlere ilişkin özel hükümler bulunabilir. Örneğin, 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu'nun 77' nci maddesinin birinci fıkrasına göre, bu kanun kapsamında korunan eserlerle ilgili hak ve menfaatlerin ihlal edilmesi veya tehlikeye maruz kalması halinde, esaslı bir zararın veya ani bir tehlikenin önlenmesi için hukuk mahkemesi, talep üzerine, ihtiyati tedbir kararı verebilir. Bu bağlamda mahkeme davanın açılmasından önce veya sonra diğer tarafa bir işin yapılmasını veya yapılmamasını, işin yapıldığı yerin kapatılmasını veya açılmasını emredebilir; bir eserin çoğaltılmış nüshalarının veya sadece o eseri imale yarayan kalıp ve buna benzer çoğaltma vasıtalarının ihtiyati tedbir yolu ile muhafaza altına alınması gibi farklı ihtiyatî tedbirlere karar verebilir.

4- Ünite 7, Sayfa 206, "İhtiyatî Tedbire Konu Hakkın Uyuşmazlık Konusu Olması" başlığı altındaki ilk paragraf aşağıdaki şekilde düzeltilmiştir.

İhtiyatî tedbir ancak uyuşmazlık konusu hakkında uygulanabilir (HMK m. 389/1). Örneğin, dava konusu olan taşınır mal ihtiyati tedbir kararıyla muhafaza altına alınırsa, ihtiyati tedbirin konusu uyuşmazlık konusu taşınır mal olduğundan, tarafın diğer mal veya haklarını bundan etkilemez.

5- Ünite 7, Sayfa 208, Yaşamla İlişkilendir'den önceki paragraf aşağıdaki şekilde düzeltilmiştir.

Davadan önce ihtiyatî tedbir talep edilmesi halinde taraftan başvuru harcı alınmalıdır. Dava dilekçesiyle birlikte ihtiyatî tedbir talep edilmişse sadece dava için başvuru ve karar ilam harcı alınır. İhtiyatî tedbir talep eden gider avansı yatırmak zorunda değilse de tedbir talebinde bulunandan delil avansı alınabilir. Talep aşamasında ihtiyatî tedbire karar verilip verilmeyeceği henüz belli olmadığından, dilekçeye ihtiyatî tedbire ilişkin teminatın yatırıldığına dair belgenin eklenmesi ise zorunlu değildir (Konuralp, s. 231-232; Özekes, Pekcantez, Usul, s. 2474).

6- Ünite 7, Sayfa 209, sol sütun ilk paragraf aşağıdaki şekilde düzeltilmiştir.

İhtiyatî tedbir talep eden taraf talebini dayandırdığı vakıaları, örneğin ihtiyatî tedbir sebeplerini ispat etmelidir. Bununla beraber ihtiyatî tedbir sebeplerinin ispatı özellik arz eder. İhtiyatî tedbir talep edenin, davanın esası yönünden kendisinin haklılığını yaklaşık olarak ispat etmesi, tedbir kararı verilebilmesi için yeterlidir (HMK m. 390/3). Kural olarak, bir talebin esası hakkında mahkemece karar verilebilmesi için o talebi haklı kılan vakıaların tam olarak ispat edilmesi ve hâkimde tam kanaat oluşturulması gerekir. İhtiyatî tedbir yargılamasında ise tam ispatın aranması hâlinde talepte bulunanın telafisi güç zararları oluşacağından ispat ölçüsü düşürülmüş ve hâkimin tarafın haklılığını ve ihtiyatî tedbir sebeplerinin varlığını kuvvetle muhtemel (hakikate yakın) görmesi ispatın gerçekleşmiş sayılması için yeterli görülmüştür (Arslan/Yılmaz/Taşpınar Ayvaz/Hanağası, s. 570). İhtiyati tedbirde talepte bulunanın haklı olma ihtimali daha ağır basmakla birlikte, haksız olma ihtimali de her zaman mevcuttur. Bu nedenle ihtiyatî tedbir talebinde bulunan tarafın, karşı tarafın uğrayabileceği zararları karşılamak üzere teminat yatırması şartı aranmıştır (HMK m. 392/1).

7- Ünite 7, Sayfa 210, sol sütun ilk paragraf aşağıdaki şekilde düzeltilmiştir.

Dava konusu şeyin muhafaza altına alınması veya yediemine tevdi, daha çok taşınır malların dava sırasında bir başka kişiye devredilmesinin, zarar görmesinin veya yok edilmesinin önlenmesinde etkilidir. Örneğin, kiralanmış iş makinelerinin kira bedellerinin ödenmemesi sebebiyle sözleşmenin feshi ve makinelerin iadesi için açılan davada, kiralanmış iş makinelerinin yediemine tevdiine karar verilebilir. Bir şeyin yapılması veya yapılmaması şeklindeki tedbirler ise birçok dava türünde uygulanabilir. Örneğin, boşanma davasında eşlerden birine veya çocuklara nafaka ödenmesi, aile konutunda eşlerden birinin oturmasına karar verilmesi gibi tedbirler bu türdendir. Bunların dışında, zarar tehlikesini kaldıracak her tür tedbiri almak da hâkimin takdirindedir. Örneğin, Türk Medenî Kanunu'nun 738'inci maddesine göre, malik, kazı ve yapı yaparken komşu taşınmazlara, onların topraklarını sarsmak veya tehlikeye düşürmek ya da üzerlerindeki tesisleri etkilemek suretiyle zarar vermektan kaçınmak zorundadır. Bu hükme aykırı olarak yapılan inşaat ve kazılarda, komşu taşınmaz malikinin açtığı davada, mahkeme talep üzerine dava sonuçlanıncaya kadar inşaatın durdurulması veya gerekli güvenlik önlemlerinin alınması için ihtiyatî tedbir kararı verebilir.

8- Ünite 7, Sayfa 210, "İhtiyatî Tedbir Kararının Uygulanması" başlığı altındaki ilk paragraf aşağıdaki şekilde düzeltilmiştir.

Lehine ihtiyatî tedbir kararı verilen kişi, bu kararın, tedbir isteyen tarafa tefhim veya tebliğinden itibaren bir hafta içinde, ihtiyatî tedbirin uygulanmasını talep etmek zorundadır. Aksi hâlde, kanuni süre içinde dava açılmış olsa dahi, tedbir kararı kendiliğinden kalkar (HMK m. 393/1). İhtiyatî tedbir kararının uzun süre uygulanmadan yürürlükte kalması, karşı taraf üzerinde tedbir yoluyla baskı oluşturmak suretiyle bu tedbirin kötü niyetle kullanılma olasılığını gündeme getirir. İhtiyatî tedbirin ayakta kalması için bir haftalık sürede talepte bulunulması yeterlidir ayrıca kararın uygulanması şart değildir. Tedbir kararını alan taraf, talep etmiş olmasına rağmen, ilgili merci (örneğin icra dairesi), bu kararı icra etmezse bu gecikmeden taraf sorumlu tutulmaz.

9- Ünite 7, Sayfa 210, "İhtiyatî Tedbir Kararının Uygulanması" başlığı altındaki 4. paragraf aşağıdaki şekilde düzeltilmiştir.

Tedbir kararının uygulanması, kararı veren mahkemenin yargı çevresinde bulunan veya tedbir konusu mal ya da hakkın bulunduğu yer icra dairesinden talep edilir. İstisnai olarak, mahkeme, kararında belirtmek suretiyle yazı işleri müdürünü de tedbir kararının uygulanması için görevlendirebilir (HMK m. 393/2).